

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-VIII.431.1.2016.10

Poznań, 2016 -02- 23

Wojewódzki Urząd Wojewódzki w Poznaniu KANCELARIA GŁÓWNA		
WYSŁANO DNIA	01. 03. 2016	WYSŁANO DNIA
L. dz. <i>14</i>		

Pan

Adam Kopis

Wójt Gminy Łęka Opatowska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) przeprowadzono w dniach 27-29.01.2016 r. kontrolę w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy Łęka Opatowska w zakresie wydatkowania w 2015 roku środków finansowych przeznaczonych na realizację postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu:

Jolanta Ławniczak – starszy specjalista – kierownik zespołu kontrolującego

Hubert Osowicz – starszy specjalista

na podstawie upoważnienia nr KN-II.0030.42.2016.1 z dnia 20 stycznia 2016 r.

W oparciu o art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 5 lutego 2016 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych 5 uchybień i 4 nieprawidłowości działalność Gminy w zakresie objętym kontrolą.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu

podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r., poz. 1139).

Wojewoda Wielkopolski zgodnie ze złożonymi wnioskami powiadomił kontrolowaną jednostkę o zwiększeniu planu dotacji celowej na rok 2015 w dziale 010, rozdz. 01095 § 2010:

- pismem Nr FB-I.3111.123.2015.3 z dnia 23 kwietnia 2015 r. o kwotę 198 449,97 zł z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z województwa wielkopolskiego oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy w pierwszym okresie płatniczym 2015 r.
- pismem Nr FB-I.3111.453.2015.6 z dnia 21 października 2015 r. o kwotę 110 229,63 zł z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z województwa wielkopolskiego oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy w drugim okresie płatniczym 2015 r.

Pismem Nr FB-I.3111.123.2015.3 z dnia 21 września 2015 r. Wojewoda Wielkopolski powiadomił kontrolowaną jednostkę o dokonaniu korekty decyzji Ministra Finansów nr MF/FG1/000786/2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r. poprzez zmniejszenie planu dotacji celowych na rok 2015 w dziale 010, rozdz. 01095 § 2010 o kwotę 1,88 zł. Powyższa korekta wynikała z nadpłaty wykazanej przez gminę w okresowym rozliczeniu dotacji celowej przeznaczonej na realizację zadania.

Stosowne zmiany wprowadzone zostały do planu finansowego kontrolowanej jednostki na 2015 r.

Na podstawie terminowo złożonych wniosków, Gmina Łęka Opatowska otrzymała dotację w łącznej kwocie 308 677,72 zł. Na zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego przeznaczono 302 627,05 zł, z tego: w I okresie rozliczeniowym 194 558,79 zł, a w II okresie rozliczeniowym 108 068,26 zł.

Na koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym wydatkowano łącznie kwotę 6 049,58 zł z tego: w I okresie rozliczeniowym 3 889,30 zł oraz w II okresie rozliczeniowym 2 160,28 tj. nie więcej niż 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych producentom rolnym.

Łączne koszty faktycznie poniesione przez gminę na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz na jego wypłatę wyniosły 308 676,63 zł.

Finansowa realizacja zadania dotyczącego zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przedstawia się następująco: (w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Plan	Środki przekazane	Wykonanie
dział	rozdział	paragraf			
010	01095	4110	409,27	308 677,72	408,18
010	01095	4170	2 387,00		2 387,00
010	01095	4210	692,40		692,40
010	01095	4300	2 562,00		2 562,00
010	01095	4430	302 627,05		302 627,05
Razem wydatki			308 677,72		308 676,63

Kwotę niewykorzystanych środków tj.: 1,09 zł zwrócono na rachunek bieżący dysponenta głównego Wojewody Wielkopolskiego w dniu 20.11.2015 r.

W okresie objętym kontrolą producenci rolni złożyli 420 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, z tego w pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1-28 lutego 2015 r. – 230 wniosków, w drugim okresie, tj. od 1-31 sierpnia 2015 r. – 190 wniosków. Na ich podstawie Wójt Gminy wydał 420 decyzji ustalających kwotę zwrotu podatku akcyzowego.

Kontroli poddano łącznie 150 wniosków co stanowi 35,7 % ogólnej liczby złożonych wniosków wraz z dołączonymi do nich fakturami VAT bądź kopiami tych faktur oraz wydane na podstawie złożonych wniosków decyzje. Z uwagi na specyfikę badanego obszaru doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o metodę statystyczną – losowanie dwustopniowe tzn. w I okresie wybrano 20 kolejnych spraw z zastosowaniem interwału 100 (1-20;100-120; 200-220) a w II okresie wybrano 30 kolejnych spraw z zastosowaniem interwału 60 (250-280; 310-340; 370-400).

Kontrola dokumentacji dotyczącej zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała, że:

- wszystkie skontrolowane wnioski wpłynęły do Urzędu w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- wszystkie skontrolowane wnioski miały określoną datę wpływu oraz zawierały numer ewidencyjny rejestru. Wnioski przyjmowane były na określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U.2013.789) wzorze i zawierały wszystkie

wymagane dane wymienione w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (Dz.U. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.),

- decyzje wydane zostały w oparciu o art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) stanowiący, iż organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.), stanowiący, iż wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na położenie gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot podatku.
- wszystkie decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego wydane zostały w ustawowym terminie.

Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia :

- we wszystkich decyzjach powoływano się błędnie na art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca o zwrocie podatku akcyzowego (przepis przejściowy stosowany w roku 2006),
- na fakturach VAT stanowiących dowód zakupu oleju napędowego dołączonych do wniosków nie można było ustalić, który i czy upoważniony do tego pracownik przystawił pieczętkę „przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego” (brak czytelnego podpisu bądź pieczętki imiennej). Obowiązek umieszczania ww. adnotacji na fakturach VAT, stanowiących załączniki do wniosków wynika z art. 6 ust.4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- w 54 wydanych decyzjach brak rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit, a wynikających z załączonych faktur VAT. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, który stanowi, że *„Wójt, burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot podatku”* oraz art. 104 § 2 k.p.a., zgodnie z którym *„Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji”*. Oznacza to, że w przypadku, gdy ze złożonych dokumentów wynika zwrot podatku w wysokości przekraczającej roczny limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego – organ powinien rozstrzygnąć również, co do części przekraczającej limit i wydać decyzję odmawiającą zwrotu w tym zakresie.

- stwierdzono przypadki dokonywania uzupełnień we wnioskach bez podpisu lub parafowania przez osoby je dokonujące (np. we wnioskach do decyzji 101, 102, 113, 115, 120, 268). Powyższe braki upoważniały do wzywania wnioskodawców do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 kpa
- decyzje wydane w sprawie zwrotu podatku akcyzowego nie zawierały wszystkich elementów określonych w przepisach art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...), tj. części limitu pozostałego do wykorzystania, co stanowi niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości:

- w 2 przypadkach przy ustalaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, uwzględniono faktury VAT dokumentujące zakup oleju napędowego w terminie niezgodnym z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...), tj.:
 - 1) do wniosku z dnia 27.02.2015 r. dołączono fakturę VAT Nr: 00017814075114000 wystawioną dnia 04.08.2014 r., na zakup oleju napędowego w miesiącu **lipcu 2014 r.** w łącznej ilości 55,74 litrów. Przyznana wnioskodawcy decyzją Nr FI.3128.00000213.2015 z dnia 27.02.2015 r. kwota zwrotu podatku w wysokości 169,59 zł została **zawyżona o 52,95 zł** (55,74 l x 0,95),
 - 2) do wniosku z dnia 17.08.2015 r. dołączono fakturę VAT Nr: 00008015075114100 z dnia **09.01.2015 r.**, na zakup oleju napędowego w ilości 10,72 litrów. Przyznana wnioskodawcy decyzją Nr FI.3128.00000229/36.2015 z dnia 17.08.2015 r. kwota zwrotu podatku w wysokości 605,19 zł została **zawyżona o 10,18 zł** (10,72 l x 0,95),
- w 1 przypadku przy ustalaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, uwzględniono fakturę dokumentującą zakup paliwa, które nie jest oznaczone kodem CN 2710 19 41 do 2710 19 49 przypisanym do olejów napędowych wymienionych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...), tj.:
 - 1) do wniosku z dnia 27.02.2015 r. dołączono 1 fakturę VAT Nr V01/14/10/002276 z dnia 27.10.2014 r. na zakup 2 000,00 l paliwa **LOTOS RED (olej opałowy)**. Przyznana wnioskodawcy decyzją Nr FI.3128.00000215.2015 z dnia 27.02.2015 r. kwota zwrotu podatku w wysokości przyznanego limitu tj. 2 959,42 zł została **zawyżona o 1 059,42 zł** (1 115,18 l x 0,95),
- w 1 przypadku przy ustalaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, uwzględniono faktury VAT dokumentujące zakup oleju napędowego w terminie niezgodnym z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...) oraz

dokumentujące zakup paliwa, które nie jest oznaczone kodem CN 2710 19 41 do 2710 19 49 przypisanym do olejów napędowych wymienionych w ww. ustawie, tj.:

- 1) do wniosku z dnia 27.02.2015 r. dołączono fakturę VAT Nr 45/2014/R wystawioną dnia 12.09.2014 r. na zakup w miesiącu **lipcu 2014 r.** paliwa **EUROSUPER 95** w ilości 4,49 l oraz **SUPRADIESEL** w ilości 98,17 l. Przyznana wnioskodawcy decyzją Nr FI.3128.00000216.2015 z dnia 27.02.2015 r. kwota zwrotu podatku została **zawyżona o 97,53 zł** ($4,49 \text{ l} \times 0,95 + 98,17 \text{ l} \times 0,95$),
- w 1 przypadku przy ustalaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, uwzględniono faktury dokumentujące zakup oleju napędowego przez wnioskodawcę, gdzie obok imienia i nazwiska występuje określenie jego firmy, tj.:
 - 1) do wniosku z dnia 27.02.2015 r. dołączono 3 faktury VAT: Nr FF/26239/2014 z dnia 02.10.2014 r., Nr F32035/0085/14 z dnia 21.08.2014 r. oraz Nr F 30988/0085/14 z dnia 13.08.2014 r. dokumentujące zakup oleju napędowego przez wnioskodawcę w łącznej ilości 168,94 litrów, gdzie obok imienia i nazwiska występuje określenie jego firmy. Przyznana wnioskodawcy decyzją Nr FI.3128.00000219.2015 z dnia 27.02.2015 r. kwota zwrotu podatku w wysokości 366,69 zł została **zawyżona o 160,49 zł** ($168,94 \text{ l} \times 0,95$).

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10.10.2013 r. (znak: Fgr.075-68/13/4006): „(...)Tylko faktury VAT stanowiące dowód zakupu oleju napędowego do produkcji rolnej przez wnioskodawcę, który jest posiadaczem gospodarstwa rolnego, stanowią podstawę do ustalenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dla wnioskodawcy. Natomiast, jeśli obok imienia i nazwiska wnioskodawcy na fakturze VAT występuje określenie jego firmy, to faktura ta nie spełnia wymogów do ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (...)”.

Nieprawidłowo ustalone kwoty należnego do zwrotu podatku akcyzowego spowodowały, że 5 producentom rolnym został wypłacony zwrot podatku w łącznej kwocie o 1 380,57 zł wyższej od należnej. W konsekwencji gmina wykorzystwała otrzymaną dotację w kwocie **zawyżonej o 1 408,18 zł** ($1\,380,57 \text{ zł} - \text{kwota zwrotu} + 27,61 \text{ zł} - \text{koszty postępowania}$).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej producent rolny, który pobrał nienależnie lub w nadmiernej wysokości zwrot podatku, jest obowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

W wyniku kontroli ustalono, że część dotacji w wysokości **1 063,69** zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, ponieważ uwzględniono faktury na zakup paliwa nieobjętego zwrotem podatku (LOTOS RED, EUROSUPER 95).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego wypłaty zwrotu podatku przyznanego na podstawie wniosków złożonych od 1 do 28 lutego 2015 r. oraz wniosków złożonych od 1 do 31 sierpnia 2015 r. nastąpiły zgodnie z decyzją wnioskodawców w ustawowym terminie.

Okresowe i roczne rozliczenia dotacji oraz okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo - finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku zostały przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.

W wyniku kontroli prawidłowości wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, pomimo występujących 4 nieprawidłowości i 5 uchybień stwierdzono, iż przyznana Urzędowi Gminy w Łęce Opatowskiej dotacja celowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Część dotacji celowej przyznanej na realizację zadania w dziale 010, rozdział 01095 stanowiła dotację **pobraną w nadmiernej wysokości** oraz w części **wydatkowaną niezgodnie z przeznaczeniem** i wobec tego podlega zwrotowi na rachunek dysponenta głównego – Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisami art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu przepisów art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Z uwagi na kwotę środków wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem (1 063,69 zł), opisane działanie zgodnie z przepisem art. 26 ww. ustawy - nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. nr 1/2016.

Przedstawiając powyższe uwagi wnoszę o:

- rzetelne weryfikowanie przyjmowanych wniosków o zwrot podatku akcyzowego wraz z załączoną do nich dokumentacją, ✓
- usunięcie z treści decyzji zapisu powołującego się na art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...), ✓
- umieszczanie na dołączanych do wniosków fakturach VAT stanowiących dowód zakupu oleju adnotacji: „przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego” ✓

wraz z czytelnym podpisem upoważnionego do tego pracownika,

- zamieszczanie w wydawanych decyzjach rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit, a wynikających z załączonych faktur VAT,
- wzywanie wnioskodawców do usunięcia braków formalnych we wnioskach w terminie 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, stosownie do art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*,
- zamieszczanie w wydawanych decyzjach wszystkich elementów określonych w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...),
- wezwanie producentów rolnych do zwrotu pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych stosownie do postanowień art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego (...),
- dokonanie zwrotu kwoty z tytułu pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości podatku akcyzowego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zgodnie z art. 169 ustawy *o finansach publicznych* w terminie 15 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego na rachunki bankowe Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu NBP O/O Poznań:
 - nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 – należność główna,
 - nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000 – odsetki,wraz ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej.

Jednocześnie proszę o przekazanie w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
Wicewojewoda Wielkopolski
M. Maląg
Marlena Maląg